

**Національна академія наук України
Державне космічне агентство України**

Інститут технічної механіки

ПОЛОЖЕННЯ

**про порядок застосування заходів з
врегулювання конфліктів та спорів (суперечок) у
діяльності науково-педагогічних співробітників
та здобувачів вищої освіти ступеня доктора
філософії в Інституті технічної механіки
Національної академії наук України і Державного
космічного агентства**

м. Дніпро 2023 р.

1. Загальні положення

1.1 Положення про порядок застосування заходів з врегулювання конфлікту діяльності науково-педагогічних співробітників та здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Інституті технічної механіки НАНУ і ДКАУ (далі відповідно – Положення, Інститут) розроблено на підставі відповідних норм Закону України «Про вищу освіту» (далі – Закон), «Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Інституті технічної механіки Національної академії наук України і Державного космічного агентства України», «Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Інституті технічної механіки Національної академії наук України і Державного космічного агентства України», «Регламенту перевірки на академічний плагіат кваліфікаційних робіт аспірантів/співробітників, рукописів дисертацій та монографій, рукописів статей, поданих до публікування у періодичних наукових виданнях філософії в Інституті технічної механіки Національної академії наук України і Державного космічного агентства України, інших нормативно – правових документів відповідно до рішення Вченої ради інституту від 14.09.2023, протокол № 7.

1.2 Положення визначає політику та процедури застосування заходів врегулювання конфліктів та спорів, що можуть виникати у науково-педагогічних співробітників і здобувачів вищої освіти в Інституті.

1.3 Терміни, які вживаються в даному Положенні:

1.3.1 Медіація (англ. mediation – посередництво) — вид альтернативного врегулювання спорів, метод вирішення спорів із залученням посередника (медіатора), який допомагає сторонам конфлікту налагодити процес комунікації і проаналізувати конфліктну ситуацію таким чином, щоб вони самі змогли обрати той варіант рішення, який би задовольняв інтереси і потреби усіх учасників конфлікту. На відміну від формального судового чи господарського процесу, під час медіації сторони доходять згоди самі —

медіатор не приймає рішення за них. Медіація має добровільний, а не зобов'язальний характер: сторони за власним бажанням можуть припинити медіацію або продовжити її. Сторони самі або доходять згоди, або ні, за них ніхто не приймає рішень. Однією з умов медіації є її конфіденційність: усе, що відбувається під час медіації, залишається в таємниці. Медіація як шлях врегулювання спору зорієнтована, насамперед, на інтерес сторін: віднаходження рішення не обмежується виключно правовим предметом спору, воно охоплює широке коло питань, пов'язаних з економічними, фінансовими чи особистими інтересами сторін.

1.3.2 Конфлікт (лат. *conflictus* — зіткнення, сутичка) — зіткнення протилежних інтересів і поглядів, напруження і крайнє загострення суперечностей, що приводить до активних дій, ускладнень, боротьби, що супроводжуються складними колізіями; ситуація, в якій кожна зі сторін намагається зайняти позицію, несумісну з інтересами іншої сторони.

1.3.3 Суперечка (спір) — словесне змагання; обговорення чого-небудь двома або кількома особами, в якому кожна з сторін обстоює свою думку, свою правоту.

1.3.4 Сторони конфлікту або суперечки – учасники процесу, без яких продовження процесу конфлікту або суперечки не є можливим.

2. Запобігання та врегулювання конфліктів та суперечок в Інституті

2.1 З метою запобігання конфліктів та суперечок, які виникають у переважній більшості випадків як наслідок непорозумінь, непрозорості та несподіваності розвитку спілкування учасників освітнього процесу, надання освітніх послуг в Інституті відбувається відповідно до політики:

- взаємоповаги;
- взаємопорозуміння;
- відкритості;

- готовності до змін задля покращання якості освіти;
- добровільного прийняття всіма учасниками процесу кінцевої мети навчання;
- доступності до інформації; – кроскультурних комунікацій; – прогнозованості;
- рівності учасників освітнього процесу перед законами України; – толерантності.

2.2 В Інституті проводиться чітка та зрозуміла політика і процедура вирішення конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації ОНП. Освітня діяльність інституту базується на принципах дотримання демократичних цінностей свободи, справедливості, рівності прав і можливостей, інклюзивності, толерантності, недискримінації, відкритості та прозорості.

Згідно з положенням про організацію освітнього процесу в Інституті, прозорість, неупередженість оцінювання досягнень здобувачів є одним із принципів забезпечення якості освітнього процесу. Об'єктивність екзаменаторів забезпечується: рівними умовами для всіх здобувачів та відкритістю інформації про ці умови, єдиними критеріями оцінки, оприлюдненням строків здачі контрольних заходів. Захист атестаційних робіт проводиться на відкритому засіданні атестаційної комісії за участю не менше половини її складу за обов'язкової присутності голови екзаменаційної комісії або його заступника. Оцінки виставляє кожний член комісії, а голова підсумовує їх результати по кожному здобувачеві.

2.3 Застосування цього Положення, в якому викладено політику та процедури врегулювання конфліктів та суперечок (спорів), не є обов'язковим або таким, що унеможливорює інші процеси щодо досягнення мети учасників конфлікту або суперечок відповідно до законодавства України, внутрішньої документації університету.

2.4 Можливими посередниками (медіаторами) у вирішенні конфліктів та суперечок можуть бути:

- наукові співробітники;
- завідувачі відділів;
- вчений секретар Інституту;
- зам. директора з наукової роботи;
- профспілковий комітет;
- представник Ради молодих вчених;
- директор Інституту.

2.5 Учасники конфлікту або суперечки добровільно обирають третю сторону (п.2.4), що сприятиме залагодженню конфлікту або суперечки (спору).

2.6 Посередник (медіатор) допомагає сторонам конфлікту налагодити процес комунікації і проаналізувати конфліктну ситуацію таким чином, щоб вони самі змогли обрати той варіант рішення, який би задовольняв інтереси і потреби усіх учасників конфлікту.